

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового Інституту
педагогіки і психології
проф. С.М. Кондратюк
(підпис) (ініціали та прізвище)
« 28 » серпня 20 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психодіагностика

галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 053 психологія
(шифр і назва)

освітня-програма Практична психологія першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією НН
Інституту педагогіки і психології Сумського
державного педагогічного університету імені
А. С. Макаренка
« 28 » серпня 2020 р.

Голова: к. психол. н., доц. Тарасова Т.Б.
(ступінь, вч. звання)

Розробники:

1. Вертель Антон Вікторович, к. філос. н., доцент, доцент кафедри психології.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Кузікова С. Б., д. психол. н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
5-й		5-й	
Лекції			
36 годин		8 годин	
Практичні, семінарські			
44 годин		12 годин	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
126 годин		188 годин	
Консультації:			
4 години	2 години		
Вид контролю: екзамен			
Загальна кількість годин – 210			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Оволодіння студентами, майбутніми психологами системою знань про методичні засоби психодіагностики, освоєння студентами основних завдань, понять і методів психодіагностики; ознайомлення зі способами обробки та інтерпретації отриманих результатів; формування уміння використовувати знання у професійній діяльності майбутніх психологів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психодіагностика» є: сформувати систему теоретичних знань з психодіагностики і стимулювати студентів до пошуку матеріалу з дисципліни; сформувати адекватне уявлення про місце і значення психодіагностичних методів в роботі психолога; сформувати і закріпити навички психодіагностичного обстеження, обробки, аналізу та інтерпретації результатів методик; забезпечити засвоєння етичних норм, зобов'язань психолога-психодіагноста; сприяти розширенню у студентів знань про себе з метою подальшого саморозвитку.

Вирішення цих завдань забезпечить формування у студентів комплексу компетенцій. У відповідності до освітньо-професійної програми це:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Роль психодіагностики як сполучної ланки між фундаментальними галузями психології та практичними запитами суспільства дозволяє розглядати вивчення даної дисципліни в якості необхідної умови підготовки професійного психолога. Курс «Психодіагностика» вимагає актуалізації

міждисциплінарних знань із «Загальної психології», «Практикуму з загальної психології», «Соціальна психологія (з практикумом)», «Математичні та експериментальні методи в психології».

3. Результати навчання за дисципліною Програмні результати за ОП

Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни студент зможе:	
ПР4.	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
ПР5.	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПР6.	Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
ПР7.	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
ПР8.	Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
ПР16.	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Результати навчання за дисципліною

РН1. Здійснювати самостійний пошук та аналіз спеціалізованих концептуальних знань в галузі психодіагностики із використанням сучасних наукових джерел.

РН2. Організовувати дослідження психічних явищ відповідно до професійних вимог, що висуваються до фахівця психологічної сфери.

РН3. Самостійно обирати та застосовувати для психологічного дослідження сучасний валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

РН4. Володіти достатнім арсеналом сучасних психодіагностичних методик.

РН5. Професійно, з наукових позицій інтерпретувати результати психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, оформлювати психологічне заключення.

РН6. Розробляти на основі психологічного діагнозу надійні та ефективні прогнози щодо перспектив індивідуального розвитку особистості і можливих відхилень від його закономірного ходу.

PH7. Дотримуватися соціально-етичних норм професійної етики фахівців із психодіагностики та загально етичних принципів психодіагностичного обстеження.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	<p>Надаються повні і змістовні відповіді на всі теоретичні питання курсу. Студент демонструє знання матеріалу, його розуміння, орієнтацію в широкому полі питань з психодіагностики, знайомство з сучасною науковою літературою. Відповіді на додаткові запитання чіткі, правильні, показують знання та ерудицію студента.</p> <p>Практичні та самостійні завдання виконано в повному обсязі, дано відповіді на всі питання. Матеріал, викладено логічно, послідовно, без помилок, при цьому виявлено здатність студента диференціювати, інтегрувати знання. Студент вільно формулює висновки та узагальнення, самостійно застосовує знання в конкретних ситуаціях. Правильно, охайно оформлено роботи.</p>
В	<p>Надається достатньо повна і змістовна відповідь на всі запитання курсу. Студент показує знання і розуміння матеріалу, знайомство з основною науковою літературою в проблем психодіагностики. Відповіді на додаткові питання загалом вірні. Наявні несуттєві зауваження та незначні помилки у виконанні запропонованих завдань.</p>
С	<p>Матеріал викладається логічно, послідовно. Кількісний та якісний аналіз результатів досліджень виконаний у повному обсязі без суттєвих помилок і недоліків В роботі зі складання реферативних повідомлень, оформлення презентації або логіко-структурні схем є незначні помилки, при цьому студент не знає деяких визначень з предмету, але може диференціювати, інтегрувати знання.</p>
Д	<p>Відповіді на теоретичні питання курсу викладені уривчасто, знання основних тем є поверховим. Кількісний та якісний аналіз результатів досліджень виконаний з помилками і недоліками. Відповіді на додаткові питання не завжди правильні, формальні та поверхові. Не дотримано вимог щодо змісту та оформлення завдань з практичних занять. Завдання виконано у повному обсязі, проте наявні суттєві помилки та недоліки.</p>
Е	<p>Теоретичні питання розкрито не повністю. Студент знає і розуміє тільки основний матеріал, який викладає спрощено і неповно, припускається окремих суттєвих помилок. Кількісний та якісний аналіз результатів досліджень виконаний з</p>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого вченою Радою СумДПУ ім. А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015). Для поточного контролю використовуються форми: опитування та виступи на практичних заняттях, активна участь в обговоренні теоретичних питань, підготовка презентації з проблемних питань дисципліни, понятійний контроль. Підсумковий контроль – екзамен.

Відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка», ухваленого рішенням вченої ради університету (протокол №10 від 27 квітня 2020 року), затвердженого наказом №178 від 27 квітня 2020 року при оцінюванні результатів навчання з дисципліни можливо перезарахування балів за результатами неформальної та/або інформальної фахової активності студентів (сертифікована участь в конференціях, тренінгах, написання статей, участь в конкурсах студентських робіт, олімпіадах, тощо) що за тематикою, обсягом і змістом відповідають навчальній дисципліні.

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА ТА ЯК ПСИХОДІАГНОСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 1.1. Психологічна діагностика як наукова технологія. Історія психодіагностики. Предмет, задачі, функції психодіагностики. Психодіагностичний процес, його етапи, психодіагностичне обстеження. Психологічний діагноз. Види діагнозу. Типи даних. Основні поняття психодіагностики. Професійно-етичні аспекти психодіагностики. Джерела психодіагностики. Передісторія психодіагностики. Формування психодіагностики як науки. Психологічне тестування. Розвиток психодіагностики у ХХ столітті: розвиток психодіагностики на початку ХХ століття; розвиток психодіагностики у 30-40 рр.; розвиток психодіагностики у 50-60 рр.; розвиток психодіагностики у 70-80 рр.; розвиток психодіагностики у 90-і рр.. . Розвиток психодіагностики у дореволюційній Росії. Розвиток психодіагностики у СРСР та в Україні.

Тема 1.2. Психодіагностика в галузях соціальної практики. Задачі і особливості психодіагностики в галузі освіти. Діагностика готовності до навчання в школі. Діагностична робота під час переходу учнів з I на II ступінь навчання. Профвідбір та профорієнтація. Консультування і психотерапевтична допомога. Використання психодіагностики в медичних закладах. Судова психолого-психіатрична експертиза.

Тема 1.3. Класифікація методів психодіагностики. Підходи до класифікації психодіагностичних методик. Операціональна класифікація методів психодіагностики. Класифікація методів психодіагностики за ступенем впливу психодіагноста на результати обстеження. Категоризація психодіагностичних методів. Класифікація методик за ступенем формалізації.

Тема 1.4. Метод тестування. Психометричні властивості психодіагностичних методик. Поняття «тест». Переваги та недоліки тестування. Види тестів. Види тестових завдань. Основні етапи конструювання тесту: специфікація тесту, вимоги до тестових завдань, оформлення тесту, проведення пілотажного дослідження, визначення ефективності та складності завдань тесту. Ретестова надійність. Надійність паралельних форм. Надійність частин тесту. Типи валідності методики. Стандартизація тестів. Процедури центрування та нормування. Оцінки

первинні та оцінки шкальні. Види шкальних оцінок.

Тема 1.5. Проективний метод в психодіагностиці. Поняття проєкції. Особливості проєктивних методик. Класифікація проєктивних методик. Класичні проєктивні методики: Тематичний тест аперцепції (ТАТ) і його модифікації, Кольоровий тест Люшера, «Тест чорнильних плям Роршаха». Методика «Незакінчені речення». «Дім. Дерево. Людина». «Тест руки»: діагностика агресивності. «Тест дванадцяти тварин». Використання проєктивних методик в роботі з дітьми. Тест «Неіснуюча тварина».

Розділ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ОСНОВНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОНСТРУКТІВ

Тема 2.1. Діагностика інтелектуального розвитку особистості. Пізнавальні процеси. Особливості діагностики інтелектуально-пізнавальної сфери в різному віці. Поняття інтелекту. Концептуальні описання інтелекту. Методики діагностики інтелекту: тест Векслера, тест Амтхауера, тест «Визначення загальних здібностей» Айзенка, «Прогресивні матриці Равена», вільний від культури тест на інтелект (CFIT) Кеттелла. Критеріально-орієнтовані тести інтелекту. ШТУР. Вивчення і діагностика креативності в психології. Тест Торренса.

Тема 2.2. Діагностика здібностей і досягнень. Діагностика здібностей. Діагностика спеціальних здібностей. Діагностика професійної придатності. Тести спеціальних здібностей і профконсультація. Діагностика рівня досягнень. Діагностика навчальних досягнень. Діагностика професійних досягнень.

Тема 2.3. Діагностика психофізіологічних та характерологічних особливостей особистості. Основні властивості нервової системи (НС) людини. Методика діагностики проявів лабільності нервової системи в мисленнево-мовленнєвій діяльності «Виконання інструкції». Малоформалізовані методики виявлення психофізіологічних особливостей людини. Поняття темпераменту. Опитувальник Айзенка. Методика Я. Стреляу. Підхід П.К. Анохіна до визначення темпераменту. Методика В.М. Русалова.

Тема 2.4. Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації. Поняття психічних станів. Опитувальник диференційованої самооцінки функціонального стану (САН). Тривожність як стан і особистісна

риса. Опитувальник для оцінки тривоги/ тривожності Спілбергера. Фрустрація. Методика Розенцвейга. Поняття адаптації і дезадаптації. Прояви дезадаптованості у школярів. Методика діагностики соціально-психологічної адаптованості К. Роджерса і Р. Даймонда.

Тема 2.5. Діагностика мотиваційно-потребової сфери і саморегуляції особистості. Концептуальне описання мотиваційної сфери і саморегуляції людини. Діагностика мотивації досягнень і уникнення невдач. Методика Елерса. Методика діагностики мотивації аффіліації А. Меграбіана. Діагностика мотивації учбової діяльності у різних вікових періодах. Опитувальники особистісних цінностей: методика «Ціннісні орієнтації» М. Рокича, Тест смисложиттєвих орієнтацій (СЖО) Д.А. Леонтьєва.

Тема 2.6. Самосвідомість як об'єкт психодіагностики. Поняття «самосвідомість». Концепція А. Століна про рівневу структуру самосвідомості. Опитувальник самовідношення (СО) В.В. Століна, С.Р. Панталеєва. Поняття «Я-концепція». Методика «Хто Я?». Самооцінка. Методики діагностики самооцінки. Семантичний підхід до діагностики самосвідомості: переваги і недоліки. а) методика «Семантичний диференціал» Ч. Осгуда. б) методика «Q – сортування» В. Стефенсона. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі. Метод репертуарних решіток.

Тема 2.7. Діагностика міжособистісних стосунків. Поняття «спілкування». Діагностика інтерперсональних відносин методикою Т. Лірі. Діагностика батьківсько – дитячих відносин: «Опитувальник батьківського відношення до дітей А.Я. Варга – В.В. Століна; Опитувальник PARI; ретроспективний погляд юнаків на своїх батьків: методика А. Рое та М. Сігельмана; проєктивні методики: «Кінетичний малюнок сім'ї», методика Рене Жилія. Діагностика міжособистісних стосунків в групі: соціометричний метод Дж. Морено; діагностична шкала – опитувальник Ф. Фідлера. Діагностика поведінки в конфлікті, методика Т. Томаса.

Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. ПСИХОДІАГНОСТИКА ЯК НАУКА ТА ЯК ПСИХОДІАГНОСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ												
Тема 1.1. Психологічна діагностика як наукова технологія. Історія психодіагностики.	19	3	4	-	-	12	18	1	1	-	-	16
Тема 1.2. Психодіагностика в галузях соціальної практики.	18	3	3	-	-	12	18	-	1	-	1	16
Тема 1.3. Класифікація методів психодіагностики.	20	3	4	-	1	12	18	1	1	-	-	16
Тема 1.4. Метод тестування. Психометричні властивості психодіагностичних методик.	17	3	4	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 1.5. Проективний метод в психодіагностиці.	17	3	4	-	-	10	18	1	1	-	-	16
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ОСНОВНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ КОНСТРУКТІВ												
Тема 2.1. Діагностика інтелектуального розвитку особистості.	18	3	4	-	1	10	18	1	1	-	-	16
Тема 2.2. Діагностика здібностей і досягнень.	16	3	3	-	-	10	16	-	1	-	-	15
Тема 2.3. Діагностика психофізіологічних та характерологічних особливостей особистості.	18	3	4	-	1	10	18	1	1	-	-	16
Тема 2.4. Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації.	17	3	4	-	-	10	18	1	1	-	-	16
Тема 2.5. Діагностика мотиваційно-потребової сфери і саморегуляції особистості.	16	3	3	-	-	10	16	-	1	-	-	15
Тема 2.6. Самосвідомість як об'єкт психодіагностики.	16	3	3	-	-	10	17	1	1	-	-	15
Тема 2.7. Діагностика міжособистісних стосунків.	18	3	4	-	1	10	18	-	1	-	1	16
Усього годин	210	36	44	-	4	126	210	8	12	-	2	188

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна діагностика як наукова технологія. Історія психодіагностики.	3	1
2	Психодіагностика в галузях соціальної практики.	3	-
3	Класифікація методів психодіагностики.	3	1
4	Метод тестування. Психометричні властивості психодіагностичних методик.	3	1
5	Проективний метод в психодіагностиці.	3	1
6	Діагностика інтелектуального розвитку особистості.	3	1
7	Діагностика здібностей і досягнень.	3	-
8	Діагностика психофізіологічних та характерологічних особливостей особистості.	3	1
9	Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації.	3	1
10	Діагностика мотиваційно-потребової сфери і саморегуляції особистості.	3	-
11	Самосвідомість як об'єкт психодіагностики.	3	1
12	Діагностика міжособистісних стосунків.	3	-
Разом		36	8

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна діагностика як наукова технологія. Історія психодіагностики.	4	1
2	Психодіагностика в галузях соціальної практики.	3	1
3	Класифікація методів психодіагностики.	4	1
4	Метод тестування. Психометричні властивості психодіагностичних методик.	4	1
5	Проективний метод в психодіагностиці.	4	1
6	Діагностика інтелектуального розвитку особистості.	4	1
7	Діагностика здібностей і досягнень.	3	1
8	Діагностика психофізіологічних та характерологічних особливостей особистості.	4	1

9	Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації.	4	1
10	Діагностика мотиваційно-потребової сфери і саморегуляції особистості.	3	1
11	Самосвідомість як об'єкт психодіагностики.	3	1
12	Діагностика міжособистісних стосунків.	4	1
Разом		44	12

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Психологічна діагностика як наукова технологія. Історія психодіагностики.	12	16
2	Психодіагностика в галузях соціальної практики.	12	16
3	Класифікація методів психодіагностики.	12	16
4	Метод тестування. Психометричні властивості психодіагностичних методик.	10	15
5	Проективний метод в психодіагностиці.	10	16
6	Діагностика інтелектуального розвитку особистості.	10	16
7	Діагностика здібностей і досягнень.	10	15
8	Діагностика психофізіологічних та характерологічних особливостей особистості.	10	16
9	Діагностика психічних станів та емоційно-особистісної дезадаптації.	10	16
10	Діагностика мотиваційно-потребової сфери і саморегуляції особистості.	10	15
11	Самосвідомість як об'єкт психодіагностики.	10	15
12	Діагностика міжособистісних стосунків.	10	16
Разом		126	188

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бурлачук Л. Психодіагностика особистості: понятійний апарат та методи дослідження. *Психологія і суспільство*. 2014. № 4 (58). С. 85–103.
2. Бушуєва Т.В. Психодіагностика: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ; Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2016. 504 с.

3. Вашук О.П. Психофізіологічна діагностика особистості: Навчально-методичний посібник. Київ: Гельветика, 2017. 108 с.
4. Галян І.М. Психодіагностика: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2011. 464 с.
5. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: методичні рекомендації / автори-упорядники В.М. Гороленко, В.В. Острова, І.І. Ткачук; за заг. ред. В.Г. Панка. Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
6. Зливков В.Д., Лукомська С.О. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
7. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. К.: МАУП, 2001. 127 с.
8. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика індивідуально-психологічних властивостей особистості: Навчально-методичний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 181 с.
9. Основи психологічної діагностики. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Ф. Моргун, І. Г. Тітов. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2009. 240 с.
10. Осьодло В.І. Психодіагностика: Курс лекцій / за заг. ред. М.С. Корольчука. Київ: КиМУ, 2004. 122 с.
11. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 226 с.
12. Пасніченко А.Е. Психометричні основи психодіагностики: навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2006. 150 с.
13. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики: навчально-методичний посібник. Суми: Університетська книга, 2009. 442 с.
14. Психодіагностика: практикум / уклад.: Н.О. Данильченко, А.В. Вертель. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 140 с.
15. Психодіагностичне забезпечення профорієнтації в системі педагогічної освіти: посібник / Є.В. Єгорова, О.М. Ігнатович, В.В. Кобченко, Н.І. Литвинова та ін.; за ред.. О.М. Ігнатович. Кіровоград: Імпекс-ЛТД, 2014. 228 с.

Додаткові:

1. Баранова О. Казки Дюса (Деспері): тест для дослідження міжособистісних взаємин у сім'ї. (Діагностика взаємин сиблінгів). *Психолог.* 2005. № 28 (липень). С. 21–33.

2. Грабовська С.Л., Кліманська М.Б. Методика дослідження до «вимагаючої» поведінки. *Практична психологія та соціальна робота*. 2006. № 5. С. 1–5.
3. Гусев А.И. К проблеме измерения толерантности к неопределенности. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. № 1. С. 21–28.
4. Дьяков С.І. Техніка застосування репертуарних решіток Дж. Келлі у дослідженні суб'єктності особистості. *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. № 3. С. 39–54.
5. Кисляк О.П., Нагорна І.І. Діагностика Я-концепції: адаптація тесту «Тенесійська шкала Я- концепції». *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 11–12, 2006. С. 34–39.
6. Крупська О.І. Ретроспективний погляд юнаків на своїх батьків: адаптація методики А. Рое та М. Сігельмана. *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. № 2. С. 42–49.
7. Кузьменко В.В. Використання універсальних бланків відповідей для підвищення продуктивності праці психолога. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. № 7. С. 22–25.
8. Моргун В.Ф. Багатомірна психодіагностика досягнень учня як перший крок профільної освіти. *Практична психологія та соціальна робота*. 2006. № 1. – С. 1–5.
9. Олексюк В.Р. Психомалюнок як засіб дослідження світоглядних уявлень дітей молодшого шкільного віку. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. № 8. С. 69–75.
10. Павлюк Т.М. Психологія обходження з хворими: Діагностика професійного типу медичних сестер. *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 2. С. 75–78.
11. Розов В.І. Психологічна діагностика адаптивних здібностей до стресу. *Практична психологія та соціальна робота*. 2006. № 11. С. 41–48.
12. Розов В.І. Методи оцінки та самооцінки стресових станів. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. № 5. С. 41–52.
13. Черников А.В. Тренінг по семейной диагностике. *Практична психологія та соціальна робота*. 2006. № 8–9. С. 1–12.
14. Щербатюк Б.А. Методика дослідження особливостей самовизначення особистості. *Практична психологія та соціальна робота*. 2007. – № 1. С. 18–21.
15. Яцюк М.В. Адаптація опитувальника академічної саморегуляції Р.М. Райна і Д.Р. Коннела (CAUSIAL DIMENSION SCAIL II SRQA). *Практична психологія та соціальна робота*. 2008. № 4. С.45–47.

**Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

1. Нормативні документи МОН України
2. Підручники з загальної психології.
3. Словники та енциклопедії з психології.
4. Зображувальна наочність – схеми та таблиці.
5. Відео наочність.
6. Мультимедійні презентації.